

Huddinge

YRKANDE

Kommunstyrelsen

Datum: 2025-11-26
Diarienummer: KS-2025/1652

Ärende 7 Förslag om ny upphandlingsmodell för hemtjänst

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- 1 Den nya upphandlingsmodellen för hemtjänst ska omfatta tre utförare, varav två externa aktörer samt en i egen regi.
- 2 Utförarna ska garanteras en viss volym.
- 3 Hela kommunen ska utgöra det geografiska området inom vilket samtliga aktörer ska vara verksamma.
- 4 Den nya modellen ska införas genom ett infasningsförfarande, avgränsat till ett geografiskt område som successivt utökas till att omfatta hela kommunen.

Motivering

Det finns uppenbara brister med nuvarande valfrihetssystem (LOV) inom hemtjänsten. Även om det har inneburit ökade valmöjligheter för hemtjänsttagarna finns risk för kvalitetsbrister, högre kostnader, överetablering och ökad osäkerhet för personalen – för att nämna några.

Att övergå till LOU är dock inte ett riskfritt alternativ. Utöver minskad valfrihet uppstår risker som begränsad flexibilitet genom långa avtal, underbemanning, undermålig kvalitet – men även en risk för minskad trygghet för hemtjänsttagare och personal vid byte av utförare.

Det är även tydligt utifrån förvaltningens tjänsteutlåtande att det är ett problem att hitta en optimal upphandlingslösning. I samband med att kommunen fattade det initiala beslutet om att införa LOU föreslog de samberedande förvaltningarna att kommunen skulle delas in i geografiska områden med en ensam utförare i varje område, i detta förslag föreslås att hela kommunen ska utgöra det geografiska området med totalt tre utförare.

Lokalvårdsupphandlingen är ett exempel som inte blev särskilt lyckat. Det fanns ett behov av förändring i verksamheten, det såg de flesta partierna. Men den lösning som implementerades, som också Sverigedemokraterna röstade för, blev inte bra.

Lärdomen för vår del är att man inte får vara rädd för att testa nya saker när något fungerar dåligt, men det bör göras på ett sätt där implementeringen möjliggör för justeringar och att det finns en möjlighet att kunna avbryta utan allt för stora konsekvenser.

Med det liggande förslaget om att införa LOU blir kommunen låst till den lösningen under en överskådlig framtid. Även om det kommer att vara möjligt att utvärdera implementeringen så kommer det inte vara möjligt att göra några justeringar eller avbryta implementeringen om vi upptäcker stora brister. Det

enda alternativ som kvarstår om resultatet blir dåligt är att helt kommunalisera hemtjänsten, och det ser inte vi som ett bra alternativ för att garantera kvalitetskrav, brukarnas valfrihet och ett effektivt nyttjande av skattemedel.

Medan Sverigedemokraterna är försiktigt optimistiska till övergången till LOU är det viktigt att det sker på ett sätt som minimerar förutsedda och ej förutsedda risker.

Vårt förslag är därför att implementeringen sker genom ett infasningsförfarande, där LOU införs i ett geografiskt delområde i kommunen. Blir övergången lyckad kan området utökas till att utgöra hela kommunen – i enlighet med förvaltningens förslag.

Om övergången däremot inte skulle bli lyckad – exempelvis genom att det uppstår ett stort missnöje hos hemtjänsttagarna, personalen eller kommunen, eller att kommunen uppmärksammar kvalitetsbrister som är svåra eller omöjliga att hantera med den nya modellen – så finns det större möjligheter för kommunen att pröva alternativa lösningar, eller återgå till en justerad version av nuvarande modell.

Felix Byström

Sverigedemokraterna